

Arkivreferanse
2022/7148

Dokumentdato
04.02.2025

Styre
Universitetsstyret

Styresak
7/25

Møtedato
13.02.2025

ORIENTERINGSSAK: Status for utviklingen av Nygårdshøyden sør

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Styresak 75/24. Innspill til statsbudsjett 2026](#)

Saken gjelder

I denne saken gis en orientering om status for arbeidet med utviklingen av Nygårdshøyden sør. Dette er Norges nye teknologi- og realfagssatsning som skal realisere nasjonale muligheter og behov for omstilling og styrking av STEM-fagene, og løse globale utfordringer. Rehabilitering av Realfagbygget og Fysikkbygget (Nygårdshøyden Sør) er kritisk viktig for UiBs store realfagsmiljø og for den nasjonale kapasiteten på disse fagområdene. Det vil også bli gitt en nærmere presentasjon av prosjektet i møtet.

Forslag til vedtak

Universitetsstyret tar saken om status for utvikling av Nygårdshøyden sør til orientering

Tore Tungodden

universitetsdirektør

Steinar Vestad/Helge Rekve/Kjartan Nasset (avd.dir)Vedlegg - Saksframstilling

Saksframstilling

Styre
Universitetsstyret

Styresak
7/25

Møtedato
13.02.2025

Status for utviklingen av Nygårdshøyden sør

[Nygårdshøyden sør](#) er Norges nye teknologi- og realfagssatsning som skal realisere nasjonale muligheter og behov for omstilling og styrking av STEM-fagene, og løse globale utfordringer. Ved tildeling av nasjonal infrastruktur fra Forskningsrådet i 2024 gikk [fire prosjekter](#) til UiBs realfagsmiljøer. Disse infrastrukturtildelingene vil gi ytterligere internasjonal konkurransekraft til våre realfagsmiljøer og viser den nasjonale viktigheten av campusutviklingsprosjektet.

Rehabilitering av Realfagbygget og Fysikkbygget (Nygårdshøyden Sør) er kritisk viktig for UiBs store realfagsmiljø. Begge de eksisterende byggene er godt vedlikeholdt, men har overskredet levetiden, og må nå renoveres for å kunne huse laboratorier og forskningsinfrastrukturer som er fundamentet for å drive eksperimentell virksomhet. Utvikling av Norges teknologi- og realfagssatsing på Nygårdshøyden Sør er også nødvendig for å sikre vår nasjonale spisskompetanse i årene som kommer. Infrastruktur tilknyttet undervisning, eksperimentell forskningsvirksomhet, innovasjon, IKT og som ivaretar arbeidsmiljø og fellesfunksjoner er en viktig forutsetning for disse. Fakultetets fagområder er viktige både regionalt, nasjonalt og internasjonalt, og utgjør samlet om lag 25% av den nasjonale kapasiteten i Norge innenfor naturvitenskapelige og teknologiske fag.

Konseptvalgutredningen (KVU) på rehabilitering av Realfagsbygget og Fysikkbygget ble overlevert til Kunnskapsdepartementet (KD) juni 2024, med plan om kvalitetssikring (KS1) høsten 2024 og bevilgning til forprosjekt i statsbudsjettet 2026. I alt ble 10 ulike alternativer for hvordan prosjektet kunne gjennomføres på en måte som er mest samfunnsøkonomisk lønnsom utredet.

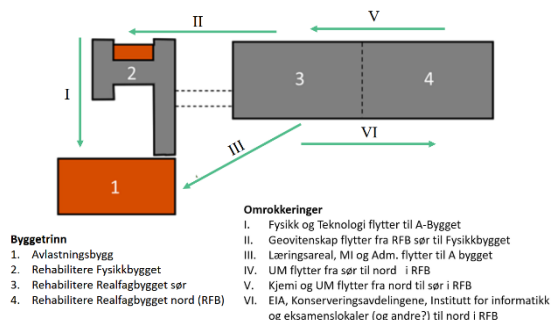
Statsbygg konkluderer i KVU med at det er grunnlag for å vurdere tiltak for å oppgradere Realfagbygget og Fysikkbygget. Statsbygg og UiB anbefaler et konsept som innebærer totalrehabilitering av de to byggene, samt etablering av et «avlastningsbygg» på ca. 14.000 m². Dette konseptet kommer best ut fordi det har minst ulemper for fagmiljøene og studentene i byggeperioden, har lavest samlet kostnad og den beste løsningen for forskning og utdanning. I tillegg medfører anbefalt konsept en arealeffektivisering for UiB på ca. 5.000 m².

Konseptet har et totalareal på 71.000 m², og samlede investeringskostnader på bygg og brukerstyr på 7,5 milliarder kroner.

For å opprettholde forskning og utdanning i rehabiliteringsperioden er det nødvendig å ha tilgjengelig tilstrekkelige lokaler og infrastruktur underveis i prosjektet. Utredningen viser at det er mindre kostbart å bygge et avlastningsbygg enn å leie midlertidige lokaler til forskning og utdanning. Kostnader til leie og bygging av midlertidige lokaler med brukerstyr, varierer fra ca. 0,3 til ca. 2 milliarder i de utredede alternativene. Det er også usikkert om det er mulig å leie slike arealer i markedet innen rimelig avstand til campus i det omfanget som er nødvendig uten et avlastningsbygg. Et avlastningsbygg reduserer vesentlig

ulempene for fakultet i byggeperioden, og de nye lokalene gjør det mulig for UiB å avhende andre arealer i etterkant. Når UiB avhender lokaler som i dag leies i markedet, innebærer det at anbefalt konsept samlet sett gir en reduksjon i UiBs arealbruk, selv om det bygges et nybygg på 14.000 kvadratmeter. Det anbefalte konseptet er skissert i figur

Figur 1. Anbefalt konsept:

Med erfaringsmessig tidsbruk i de ulike fasene i statens prosjektmodell, har Statsbygg satt opp denne tidslinjen som i figur 2. Forprosjekt, KS2 og behandling i regjering/storting er da gjennomført i perioden frem til 2030 slik at oppstartsbevilgning bygging kan gis i statsbudsjettet

Figur 2. Tidslinje for utvikling av Nygårdshøyden sør.

Arbeidet med etablering av avlastningsareal (nødvendig før rehabilitering av de to store byggene kan starte) og arbeidene med selve rehabilitering er kompleks og omfattende. Tidsramme fra oppstart forprosjekt til ferdigstilling vil være 10 til 12 år, og Fysikkbygget og Realfagbygget vil da nærme seg en teknisk levealder på henholdsvis 70 og 60 år. Det er derfor kritisk viktig for virksomheten at regjeringen gir sin tilslutning til Statsbygg og UiB sitt anbefalte konsept for rehabilitering og at videre planleggingsarbeid pågår uten opphold.

I desember 2024 ga KD en bestilling på en tilleggsutredning på et alternativ med nybygg i stedet for rehabilitering. I januar 2025 ble det avholdt møte med KD der plan for arbeidet ble godkjent.

Etter UiBs oppfatning vil et nybygg i denne størrelsesordenen tilnærmet være umulig å løse i Bergen sentrum, og vil i tillegg gi et uløst problem med gjenværende eksisterende bygninger. Et alternativ med nybygg utenfor sentrum vil på grunn av mye forskning- og utviklingsarbeid på tvers av fagmiljøer innebære

at andre fagmiljøer utenfor byggene, som biovitenskap, informatikk og geofysikk, også må medtas i det nye arealbehovet. UiB er derfor sikre på at denne tilleggsutredningen ikke vil kunne endre dagens konklusjoner i forhold til byggeprosjektet.

Universitetsdirektørens kommentarer

Nygårdshøyden sør er det viktigste nye bygge- og rehabiliteringsprosjektet i sektoren de kommende årene. Denne delen av campus huser fagmiljø som er helt avgjørende for nasjonal realfagssatsing og for å møte samfunnets behov i årene som kommer. Derfor er ikke prosjektet bare kritisk viktig for UiB, men har stor nasjonal betydning for å ivareta kapasitet i realfagene, internasjonal konkurransekraft og omstillingsevne i det norske samfunnet.

Konseptet for prosjektet som foreligger er nøkternt, baserer seg på størst mulig grad av gjenbruk av eksisterende bygningsmasse, at kostnadene fordeles over lang tid at faglig aktivitet kan opprettholdes i hele byggeperioden.

UiB har i lengre tid arbeidet aktivt og bredt politisk, regionalt og nasjonalt, for å vise betydningen av prosjektet i en nasjonal sammenheng. Målet er å kunne få tildelt forprosjektmidler i 2026-budsjettet. Det arbeides nå mot myndighetene for å sikre at de nye utredningskravene ikke gir unødvendige forsinkelser i prosjektet. UiB har løpende og god dialog med KD og Statsbygg om prosjektet og arbeider videre med beslutningsunderlag for at det skal kunne bevilges midler til forprosjekt i statsbudsjettet for 2026.

04.02.2025/Steinar Vestad/Helge Rekve/Kjartan Nesset (avd.dir)